FACULTATEA DE STOMATOLOGIE

PROGRAMUL DE STUDII 0911.1 STOMATOLOGIE

CATEDRA DE CHIRURGIE Nr.5

APROBAT

la ședința Comisiei de asigurare a calității și evaluării curriculare Facultatea Stomatologie
Proces verbal Nr. 3 din 16.02.2018
Președinte, dr.șt.med., conf. universitar
Elena Stepco _____

APROBAT

la ședința Consiliului Facultății Stomatologie
Proces verbal Nr. 6 din 20.02.2018
Decanul Facultății ,
dr. hab. șt. med., conf. universitar
Sergiu Ciobanu _____

APROBAT

la ședința Catedrei de Chirurgie Nr.5
Proces verbal Nr.2 din 26 octombrie 2017
Șef catedră, dr. hab. șt. med., profesor universitar
Alin Bour _____

CURRICULUM

DISCIPLINA: **BOLI CHIRURGICALE**

Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Chișinău, 2017

I. PRELIMINARII

- **Prezentarea generală a disciplinei: locul şi rolul disciplinei în formarea competenţelor specifice ale programului de formare profesională / specialităţii.**

Necesitatea şi utilitatea cursului ***Boli chirurgicale*** pentru studenţii-stomatologii, se datorează faptului că, medicul zilelor noastre se confruntă frecvent cu probleme de ordin chirurgical, mai ales in regiunile anatomice vecine – cervicală, toracală, inclusiv mediastinul. În afară de aceasta, medicul stomatolog trebuie sa posede cunoştinţe ce ţin de bolile chirurgicale, care îl va ajuta sa-şi dezvolte cultura medicală generală şi – i va permite în caz de urgenţă chirurgicală să se orienteze corect în strategii de urgenţă chirurgicală şi în acordarea primului ajutor medical pacientului de profil chirurgical.

- **Misiunea curriculumului (scopul)** - studierea etiopatogenezei, tabloului clinic si principiilor de tratament a diferitor afecţiuni chirurgicale; formarea abilităţilor de gîndire clinică şi formarea unui şir de deprinderi practice, abilitatea acordarii ajutorului de urgenţă pacienţilor cu diverse afecţiuni chirurgicale.

- Limba/limbile de predare a disciplinei: română, engleză.

- Beneficiari: studenţii anului 3 şi 4, facultatea stomatologie.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei		**S.06.O.067/ S.07.O.082**	
Denumirea disciplinei		**Boli Chirurgicale**	
Responsabil de disciplină		**Dr. hab. şt. med., profesor universitar Alin Bour**	
Anul	**3/4**	Semestrele	**6/ 7**
Numărul de ore total, inclusiv:			**60/60**
Curs	**17/10**	Lucrări practice	**17/16**
Seminare	**17/9**	Lucrul individual	**9/25**
Forma de evaluare	**C/E**	Numărul de credite	**2/2**

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

La nivel de cunoaştere şi înţelegere:

- Să cunoască mecanismele etiopatogenetice ale principalelor afecţiuni chirurgicale.

- Să înţeleagă corelaţia dintre etiologie, patogeneză şi tabloul clinic al patologiei chirurgicale concrete.
- Să cunoască particularităţile debutului şi evoluţiei diverselor afecţiuni chirurgicale.
- Să posede capacitatea de a efectua diagnosticul diferenţial a celor mai răspîndite afecţiuni chirurgicale.
- Să cunoască principalele metode de diagnostic de laborator şi instrumental ale afecţiunilor chirurgicale.
- Să cunoască principiile de tratament a celor mai răspîndite patologii chirurgicale.
- Să cunoască metodele de profilaxie a patologiilor acute şi cronice ale organelor abdominale.

La nivel de aplicare:

- Să efectuieze diagnosticul afecţiunilor chirurgicale urgente ce se refera la disciplina Boli Chirurgicale.
- Să fie apt de a aplica principiul cauză - efect.
- Să aprecieze gravitatea stării generale a pacientului.
- Să efectueze colectarea şi estimarea corectă a datelor anamnezei.
- Să efectueze examinarea corectă a pacienţilor cu diferite afecţiuni chirurgicale.
- Să poată utiliza rezultatele diagnosticului instrumental şi de laborator pentru confirmarea diagnosticului clinic.
- Să poată stabili diagnosticul preventiv.
- Să soluţioneze probleme de situaţie clinică prelucrînd multilateral şi critic informaţia însuşită.
- Să acorde ajutor urgent în stările critice.
- Să fie abil de a argumenta opinia proprie.

La nivel de integrare:

- Să aprecieze importanţa Bolilor Chirurgicale în contextul medicinii.
- Să abordeze creativ problemele medicinii clinice.
- Să deducă interrelaţii dintre Bolile Chirurgicale şi alte discipline fundamentale (anatomie, histologie, fiziologie şi fiziologia patologică, biochimie, etc).
- Să posede abilităţi de implementare şi integrare a cunoştinţelor obţinute la chirurgie în stomatologia practică.
- Să fie apt de a evalua şi autoevalua obiectiv cunoştinţele în domeniu.
- Să fie apt de a asimila noile realizări în disciplinile clinice.

IV. CONDIŢIONĂRI ŞI EXIGENŢE PREALABILE

Disciplina Boli Chirurgicale este o parte componentă ale medicinii, studiată de către studenţi, după însuşirea cunoştinţelor oferite de obiectele medicale teoretice: anatomie, fiziologie, farmacologiei, anatomiei şi fiziologiei patologice. La rîndul său, cunoştinţele căpătate la obiectele chirurgicale studiate vor permite viitorilor medici stomatologi să posede o viziune mai largă şi mai flexibilă în tratamentul patologiilor stomatologice. Predarea disciplinei Boli Chirurgicale viitorilor medici stomatologi este necesară şi indiscutabilă, reieşind din particularităţile organismului uman şi problemelor social-economice a patologiilor chirurgicale. Este greu de imaginat activitatea unui medic stomatolog fără cunoştinţe temeinice ale elementelor de bază ale chirurgiei şi normelor chirurgicale, fapt ce poate avea consecinţe grave pentru pacient, familie şi societate.

V.TEMATICA ŞI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr.	Denumirea capitolelor şi temelor	Numărul de ore			
		Lucrări practice	Seminare	Prelegeri	Lucru individual
1.	Lectie introductivă. Examinarea pacientului cu patologie chirurgicală.	1	1	0	1
2.	Trauma abdominală. Clasificare, tabloul clinic, diagnosticul şi tratamentul.	1	1	2	1
3.	Trauma toracelui. Clasificare, tabloul clinic, diagnosticul şi tratamentul.	1	1	1	1
4.	Tromboemboliile. Trombembolia arterelor pulmonare (TEP), Ischemia (tromboza) mezenterică acută. Etiopatogenie, tabloul clinic, diagnosticul şi tratamentul.	1	1	0	2
5.	Ateroscleroza şi endarteriita obliterantă a vaselor membrelor inferioare. Etiopatogenie. Tabloul clinic şi diagnosticul. Principiile de tratament.	1	1	0	1
6.	Sindromul de ischemie arterială periferică acută. Etiopatogenie. Tabloul clinic şi diagnosticul. Principiile de tratament. Sindromul de obstrucţie arterială cronică - arteriopatii obliterante aterosclerotice. Etiopatogenie. Tabloul clinic şi diagnosticul. Principiile de tratament (conservativ şi chirurgical).	1	1	0	1
7.	Boala varicoasă a membrelor inferioare. Semiologia insuficienţei venoase cronice. Etiopatogenie. Clasificare. Metode de explorare, diagnosticul, tratamentul. Tromboflebita acută a venelor superficiale şi profunde. Principiile de diagnostic şi tratament.	1	1	0	1
8.	Apendicita acută. Etiologie, patogenie, clasificare, tabloul clinic, diagnosticul şi tratamentul. Complicaţiile apendicitei acute: plastronul apendicular, abcesul periapendicular, peritonita locală şi generalizată, pileflebita. Patogenie, tabloul clinic, diagnosticul şi tratamentul.	1	1	2	2
9.	Ocluzia intestinală. Etiopatogenie, clasificare, tabloul clinic al ocluziei intestinale în funcţie de localizare şi factorul etiologic, diagnosticul diferenţial şi tratamentul.	1	1	2	2
10.	Boala ulceroasă, ulcerul gastric şi duodenal. Etiopatogenie, tabloul clinic, indicaţiile tratamentului chirurgical.	1	1	2	2
11.	Complicaţiile bolii ulceroase: perforaţie, penetraţie, stenoză, hemoragie şi malignizare, tabloul clinic, diagnosticul şi tratamentul. Clasificarea endoscopica Forest. Clasificarea hemoragiilor dupa gravitate.	1	1	2	2

12.	Herniile abdominale. Tabloul clinic, diagnosticul şi tratamentul. Complicaţiile herniilor.	1	1	2	2
13.	Litiaza biliară. Colecistita acută. Tabloul clinic, diagnosticul şi tratamentul. Complicaţiile litiazei biliare.	1	1	2	2
14.	Pancreatita acută. Etiopatogenie, clasificare, diagnosticul şi tratamentul.	1	1	2	2
15.	Peritonita. Etiopatogenie, clasificare, tabloul clinic. Diagnosticul şi tratamentul. Peritonita localizată.	2	1	2	2
16.	Hemoroizii, fisura anală. Perirectitele acute şi cronice. Etiopatogenie, diagnosticul şi tratamentul.	2	1	2	2
17.	Schema fişei de observaţie. Curaţia bolnavilor.	3	2	0	2
18.	Patologia chirurgicală a glandei tiroide.	3	2	2	2
19.	Semiologia abdomenului acut chirurgical. Sindroamele abdomenului acut.	3	2	2	2
20.	Coledocolitiaza. Icterul mecanic, colangita. Patogenie, tabloul clinic, diagnosticul, tratamentul.	3	2	2	2
21.	Manopere practice	3	2	0	0
	Numărul total de ore	33	26	27	34

VI.OBIECTIVE DE REFERINŢĂ ŞI UNITĂŢI DE CONŢINUT

Obiective	Unităţi de conţinut
Tema 1. Traumatismele abdomenului şi toracelui	
• Să definească epidemiologia, frecvenţa şi etiologia traumatismelor abdominale şi toracice. • Să cunoască clasificarea, tabloul clinic, diagnosticul şi tratamentul traumatismelor toracice şi abdominale. • Să cunoscă particularităţile clinice şi de tratament ale fracturilor de coaste şi de stern; leziunilor pulmonului, traheei, bronhiilor, cordului; hemotoracelui, pneumotoracelui. • Sa demonstreze capacităţi de analiză clinică a pacienţilor cu traumatisme toracice şi abdominale. • Să aplice cunoştinţele dobîndite pentru optimizarea complianţei chirurgicale. • Să integreze decizii optimale în vederea optimizării actului chirurgical în traumatismele toracice şi abdominale.	Epidemiologia şi etiologia traumatismelor toracice şi abdominale Tabloul clinic şi tratamentul traumatismelor toracice şi abdominale. Traumatismele abdominale: tabloul clinic, metode paraclinice de examinare. Diagnosticul diferenţial, de laborator şi instrumental a traumatismelor abdominale. Clasificarea traumatismelor abdominale: isolate, multiple, asociate, combinate. Traumatismele toracice: clasificarea clinică, diagnosticul, primul ajutor, tratamentul traumatismelor toracice. Posibilităţi de optimizare a complianţei chirurgicale. Iatrogenia. Efectul erorilor medicale în traumatismele toracice şi abdominale.

Obiective	Unităţi de conţinut
Tema 2. Patologia chirurgicală a vaselor periferice.	
• Să definească criteriile bolii vasculare somatice, tulburării patofiziologice vasculare acute şi cronice. • Să cunoască clasificările internaţionale de bază a patologiilor chirurgicale a vaselor periferice. • Să demonstreze abilităţi de analiză a cazurilor clinice de patologie chirurgicală a vaselor periferice. • Să aplice cunoştinţele dobîndite pentru optimizarea metodelor de diagnostic şi tratament. • Să integreze decizii optimale în vederea optimizării actului chirurgical.	Caracteristici generale ale bolilor vasculare. Clasificarea tulburărilor chirurgicale a vaselor periferice. Afecţiunile aterosclerotice obliterante arteriale. Endarterita obliterantă. Trombageita obliterantă. Trombozele şi emboliile arteriale. Definiţie. Etiologie şi patogenie. Diagnosticulparaclinic şi diferenţial. Principiile tratamentului conservativ şi chirurgical. Boala varicoasă a membrelor inferioare. Tromboflebitele superficiale şi profunde a membrelor inferioare. Sindromul posttromboflebitic. Embolia arteriei pulmonare. Definiţie. Noţiuni de anatomie. Etiologie. Patogenie şi fiziopatologie.Tabloul clinic. Discutarea studiilor de caz la pacienţii cu patologie chirurgicală a vaselor periferice. Aplicaţii practice a tacticii de diagnostic şi tratament ale patologiilor chirurgicale ale vaselor periferice.
Tema 3. Abdomenul acut	
• Să definească criteriile abdomenului acut chirurgical. • Să cunoască tulburările patofiziologice, tabloul clinic şi clasificările internaţionale de bază a patologiilor acute chirurgicale a cavităţii peritoneale. • Să demonstreze abilităţi de analiză a cazurilor clinice de patologie acută chirurgicală a cavităţii peritoneale (apendicita acută, colecistita acută, ocluzia intestinală, ulcerul peptic gastroduodenal complicat cu perforaţie sau hemoragie, hemoragiile tractului digestiv, peritonita) • Să aplice cunoştinţele dobîndite pentru optimizarea metodelor de diagnostic şi tratament a abdomenului acut. • Să integreze decizii optimale în vederea optimizării actului chirurgical în abdomenul acut chirurgical.	Caracteristici generale ale abdomenului acut (apendicita acută, colecistita acută, ocluzia intestinală, ulcerul peptic gastroduodenal complicat cu perforaţie sau hemoragie, hemoragiile tractului digestiv, peritonitele). Tulburările patofiziologice ale abdomenului acut chirurgical. Semiologia afecţiunilor chirurgicale acute inflamatoare a organelor cavităţii abdominale. Semiologia perforaţiei unui organ în cavitatea abdominală. Semiologia ocluziei intestinale acute. Semiologia hemoragiei gastrointestinale, traumelor abdomenului. Clasificarea tulburărilor chirurgicale a patologiilor acute

Obiective	Unităţi de conţinut
	chirurgicale a cavităţii peritoneale. Discutarea studiilor de caz la pacienţii cu abdomen acut. Aplicaţii practice a tacticii de diagnostic în abdomenul acut.
Tema 4. Patologiile proctologice	
• Să definească noţiunile: hemoroizi, fisura anală, perirectite acute şi cronice. • Să cunoască etiopatogenia, semiologia, diagnosticul şi tratamentul hemoroizilor, fisurei anale, perirectitelor acute şi cronice. • Să demonstreze abilităţi de analiză a cazurilor clinice ale patologiilor anale şi perianale. • Să aplice cunoştinţele dobândite pentru optimizarea metodelor de diagnostic şi tratament a pacienţilor cu patologie anală. • Să integreze decizii optimale în vederea optimizării actului chirurgical.	Caracteristici generale ale hemoroizilor, fisurii anale, perirectitelor acute şi cronice. Hemoroizii. Etiopatogenie. Tabloul clinic şi diagnosticul. Complicaţiile.Tratamentul. Fisura anală. Etiopatogenie. Tabloul clinic şi diagnosticul. Tratamentul. Perirectitele acute şi cronice. Etiopatogenie. Clasificarea. Tabloul clinic şi diagnosticul. Tratamentul. Discutarea studiilor de caz la pacienţii cu patologie anală şi perianală. Posibilităţi de optimizare a complianţei chirurgicale la pacienţii cu patologie anală.
Tema 5. Herniile abdominale:	
• Să definească noţiunea de hernie. • Sa cunoscă factorii predispozanţi şi favorizanţi, semiologia şi principiile de tratament chirurgical al herniilor. • Să cunoască clasificarea herniilor abdominale. • Să cunoască tabloul clinic şi principiile de tratament a herniilor. • Să demonstreze abilităţi de diagnostic clinic şi diferenţial al herniilor necomplicate şi complicate. • Să aplice cunoştinţele dobîndite pentru optimizarea metodelor de diagnostic şi tratament ale herniilor. • Să integreze decizii optimale în vederea optimizării actului chirurgical în diferite tipuri de hernii.	Herniile abdominale: definiţie, etiopatogenie. Factorii predispozanti şi favorizanţi de apariţie a herniilor. Clasificarea herniilor abdominale. Tabloul clinic, principii de tratament ale herniilor. Discutarea studiilor de caz la pacienţii cu hernii interne şi externe. Hernii ireductibile şi strangulate. Tabloul clinic, principii de tratament. Analiza tacticii chirurgicale în funcţie de topografia herniei, vîrstă, prezenţa patologiilor concomitente, timpul trecut din momentul strangulării.
Tema 6. Boala ulceroasă. Ulcerul gastric şi duodenal.	

Obiective	Unităţi de conţinut
• Să definească criteriile principale ale bolii ulceroase a stomacului şi duodenului, tulburările patofiziologice a bolii ulceroase. • Să cunoască clasificările internaţionale a bolii ulceroase fară complicaţii şi complicată cu hemoragie, perforaţie, penetraţie, malignizare şi stenoză. • Să cunoască tabloul clinic şi metodele de diagnostic ale bolii ulceroase gastroduodenale. • Să cunoască metodele chirurgicale de tratament ale bolii ulceroase a stomacului şi duodenului. • Să demonstreze abilităţi de analiză a cauzelor de apariţie şi a metodelor de tratament a bolii ulceroase a stomacului si duodenului. • Să aplice cunoştinţele dobîndite în optimizarea complianţei terapeutice şi chirurgicale a bolii ulceroase a stomacului şi duodenului. • Să integreze decizii optimale în vederea optimizării actului chirurgical în boala ulceroasă a stomacului şi duodenului.	Caracteristici generale ale bolii ulceroase a stomacului şi duodenului. Ulcerul peptic gastroduodenal. Etiopatogenia. Factorii ulcerogeni. Clasificarea Johnson. Tratamentul. Complicaţiile ulcerului gastric şi duodenal. Hemoragia gastro-intestinală. Tabloul clinic şi diagnosticul. Tactica curativă. Metodele intervenţiilor chirurgicale practicate în hemoragiile gastoduodenale. Ulcerul perforat. Clasificarea (perforaţia în cavitatea abdominală liberă, acoperită, perforaţia atipică). Tabloul clinic. Diagnosticul. Diagnosticul diferenţial.Tratamentul Stenoza piloro-duodenală. Tabloul clinic şi diagnosticul. Diagnosticul diferenţial. Tratamentul. Pregătirea preoperatorie. Selectarea metodei intervenţiei chirurgicale optimale. Penetraţia ulcerului. Discutarea studiilor de caz la pacienţii cu boala ulceroasă a stomacului şi duodenului. Posibilităţi de optimizare a complianţei terapeutice şi chiurgicale a bolii ulceroase a stomacului şi duodenului.
Tema 7. Litiaza biliară. Icterul mecanic	
• Să definească criteriile principale ale litiazei biliare, colecistitei acute, coledocilitiazei, colangitei. • Să cunoască cauzele şi tabloul clinic al triadei Charcot şi pentadei Reynould. • Să demonstreze abilităţi de analiză a semnelor clinice, instrumentale şi de laborator ale litiazei biliare, colecistitei acute, coledocolitiazei şi colangitei. • Să aplice cunoştinţele dobîndite în analiza studiilor de caz în litiaza biliară, colecistita acută, coledocolitiază şi colangită. • Să integreze decizii optimale în vederea optimizării actului chirurgical în caz de litiaza biliară, colecistită acută, coledocolitiază şi colangită.	Caracteristici generale ale litiazei biliare, colecistitei acute, coledocolitiazei, colangitei. Factorii predispozanţii. Boala litiazică, colecistita acută, triada Charcot şi pentada Reynould. Colecistita cronică calculoasă. Etiopatogenie. Tabloul clinic şi diagnosticul. Complicaţiile. Tratamentul. Colecistita acută calculoasă. Etiopatogenie. Formele clinice. Tabloul clinic şi diagnosticul. Tratamentul. Coledocolitiaza. Angiocolita. Etiopatogenie. Tabloul clinic şi diagnosticul. Tratamentul. Studii de caz. Stricturile căilor biliare şi a PDM. Fistule biliodigestive interne. Tabloul clinic şi diagnosticul. Posibilităţi de optimizare a complianţei chirurgicale în litiaza biliară, colecistita acută, coledocolitiaza şi colangita.

Obiective	Unităţi de conţinut
Tema 8. Patologia chirurgicală a glandei tiroide.	
• Să definească criteriile principale clinice ale guşei simple, tireoiditelor acute şi cronice, bolii Basedow-Graves, cancerului glandei tiroide. • Să cunoască principalele strategii de optimizare a actului chirurgical. • Să cunoască indicaţiile către tratamentul chirurgical în patologia chirurgicală a glandei tiroide. • Să cunoască complicaţiile postoperatorii. • Să demonstreze abilităţi de analiză a cauzelor de apariţie a guşei simple, tireoiditelor acute şi cronice, bolii Basedow-Graves, cancerului glandei tiroide. • Să aplice cunoştinţele dobândite în analiza studiilor de caz.	Guşa sporadică şi endemică. Etiopatogenie. Tabloul clinic şi diagnosticul. Clasificarea. Tratamentul conservator şi chirurgical. Complicaţiile intra- şi postoperatorii şi profilaxia lor. Tireotoxicoza. Definiţia. Incidenţa. Etiologia. Tabloul clinic şi diagnosticul. Clasificarea tireotoxicozei. Tratamentul. Indicaţiile şi contraindicaţiile tratamentului chirurgical. Complicaţiile postoperatorii. Traheomalacia. Hipotiroidia postoperatorie. Patologiile inflamatorii a glandei tiroide. Strumita şi tireoidita acută. Tireoidita granulomatoasă. Tireoidita Hashimoto. Tireoidita Ridel. Tabloul clinic şi diagnosticul.Tratamentul. Strategii de optimizare a actului chirurgical în patologiile glandei tiroide. Boala Basedow-Graves, guşile, treoiditele acute şi cronice - discutarea studiilor de caz.
Tema 9. Apendicita acută	
• Să definească simptomele clinice de bază ale apendicitei acute. • Să cunoască tabloul clinic şi diagnosticul diferenţial al apendicitei acute. • Să cunoască complicaţiile apendicitei acute. • Să cunoască particularităţile apendicitei acute la copii, vîrstnici şi gravide. • Să cunoască principalele strategii de tratament a apendicitei acute. • Să cunoască procedeele de efectuare a apendicectomiei. • Să demonstreze abilităţi de analiză clinică, instumentală şi de laborator a pacientului cu diagnosticul de apendicită acută • Să aplice cunoştinţele dobîndite în analiza studiilor de caz la pacientul cu apendicită acută. • Să integreze cunoştinţele despre	Apendicita acută. Etiopatogenie. Clasificarea. Anatomia patologică. Simptomele Kocher, Sitcovschi, Bartomie-Mihelson, Voscresenschi, Rowzing, Coup -1, Coup -2. Triada Dieulafoy. Complicaţiile evolutive şi postoperatorii ale apendicitei acute. Tabloul clinic şi diagnosticul. Diagnosticul diferenţial. Tratamentul. Complicaţiile apendicitei acute. Plastronul apendicular. Abcesul periapendicular. Pileflebita. Peritonita. Tabloul clinic, diagnosticul şi tratamentul. Particularităţile apendicitei acute la copii, vîrstnici şi gravide. Complicaţiile postoperatorii. Indicaţii şi contraindicaţii apendicectomiei. Procedeele de efectuare a apendicectomiei. Apendicită acută - studii de caz Vigilenţa în apendicita acută.

Obiective	Unităţi de conţinut
apendicita acută în domeniul medical, punînd accentul pe vigilenţă.	
Tema 10. Ocluzia intestinală	
• Să cunoască factorii etiologici şi clasificarea ocluziei intestinale. • Să definească simptomele clinice de bază ale ocluziei intestinale. • Să cunoască formele particulare ale ocluziei intestinale. • Să cunoască principiile de diagnostic instrumental şi de tratament ale ocluziei intestinale. • Să demonstreze abilităţi de diagnostic diferenţial al pacientului cu ocluzie intestinală. • Să cunoască particularităţile perioadei pre- şi postoperatorii al pacientului cu ocluzie intestinală. • Să aplice cunoştinţele dobîndite în analiza studiilor radiologice şi clinice de caz la pacientul cu ocluzie intestinală. • Să cunoască principalele metode chirurgicale de tratament în caz de ocluzie intestinală. • Să integreze cunoştinţele despre ocluzia intestinală în domeniul medical, punînd acentul pe vigilenţă.	Factorii etiologici şi clasificarea ocluziei intestinale. Simptomele clinice de bază ale ocluziei intestinale. Ocluzia intestinală: forme particulare ale ocluziei intestinale (volvulus, invaginaţia intestinală, cancer ocluziv, ileus biliar etc): tabloul clinic, simptomele Wahl, Shlange, spitalului Obuhov, Ţege Mantfel, Spasokukoţchi, Kenig. Diagnosticul diferenţial, tratamentul. Perioada pre- şi postoperatorie: pregătirea preoperatorie, conduită terapeutică postoperatorie, metode de activare a intestinului, complicaţii postoperatorii. Ocluzia intestinală mecanică înaltă şi joasă. Semne radiologice ale ocuziei intestinale – cuib de rîndunică, proba Shwartz. Laparotomie, adezioliză, dezinvaginare, detorsiune, rezecţie de intestin. Studii de caz (radiologic şi clinic) al ocluziei intestinale.
Tema 11. Peritonita	

Obiective	Unităţi de conţinut
• Să cunoască definiţia, factorii etiologici şi clasificarea peritonitei. • Să cunoască perioadele peritonitei. • Să definească simptomele clinice de bază ale peritonitei. • Să cunoască dereglările patofiziologice în perioadele toxică şi terminală ale peritonitei, • Să cunoască principiile de diagnostic clinic al peritonitei. • Să cunoască particularităţile clinice ale peritonitelor localizate şi generalizate. • Să cunoască tactica de tratament în peritonite. • Să demonstreze abilităţi de analiză clinică, instumentală şi de laborator a pacientului cu peritonită. • Să integreze cunoştinţele despre peritonită în domeniul medical, punînd acentul pe profilaxie.	Peritonitele. Definiţia peritonitei. Etiopatogenie. Clasificarea peritonitei. Perioadele peritonitei, dereglările patofiziologice în perioadele toxică şi terminală ale peritonitei. Principiile de diagnostic clinic şi instrumental al peritonitei. Simptomul Blumberg. Peritonite localizate. Abcesul subdiafragmal. Abcesul bazinului mic. Abcesul interintestinal. Tabloul clinic şi diagnosticul. Tratamentul. Particularităţile clinice ale peritonitelor localizate şi generalizate. Tactica de tratament în peritonite. Studii de caz (radiologic şi clinic) a pacientului cu peritonită. Peritonita - aspecte de diagnostic prespitalicesc şi recomandări practice.
Tema 12. Pancreatita acută	
• Să definească simptomele clinice de bază ale pancreatitei acute. • Să cunoască clasificarea pancreatitei acute, dereglările patofiziologice în perioadele de şoc, insuficienţă poliorganică, complicaţiilor septice ale pancreatitei acute, principiile de diagnostic clinic şi instrumental ale pancreatitei acute. • Să demonstreze abilităţi de analiză clinică, instumentală şi de laborator a pacientului cu pancreatită acută. • Să integreze cunoştinţele despre pancreatită acută în domeniul medical, punînd acentul pe profilaxie.	Pancreatita acută. Etiopatognie. Anatomia patologică. Tabloul clinic şi diagnosticul. Diagnosticul diferenţial. Tratamentul. Diagnosticul paraclinic al pancreatitei acute: USG, CT, investigaţii endoscopice şi de laborator. Clasificarea complicaţiilor evolutive ale pancreatitei acute. Diagnosticul şi tratamentul complicaţiilor evolutive sistemice ale pancreatitei acute: precoce şi tardive, toxice, postnecrotice, viscerale.

VII.COMPETENŢE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ŞI TRANSVERSALE (CT)) ŞI FINALITĂŢI DE STUDIU

✓ **Competenţe profesionale (specifice) (CS)**

CP1. Cunoaşterea temeinică, înţelegerea şi operarea cu cunoştinţele teoretice şi metodele practice de bază ale Bolilor Chirurgicale.

CP2. Cunoaşterea şi simularea examenului clinic şi paraclinic al pacienţilor cu patologii chirurgicale. Evaluarea datelor examinărilor paraclinice. Cunoaşterea şi descrierea pregătirii medicului chirurg şi pacientului către intervenţia chirurgicală în funcţie de specificul patologiei chirurgicale.

CP3. Elaborarea planului de diagnostic, tratament în diverse boli chirurgicale şi selectarea procedeelor chirurgicale adecvate pentru acestea, inclusiv acordarea asistenţei medicale chirurgicale de urgenţă. Completarea fişelor medicale ale pacienţilor.

CP4. Utilizarea tehnicilor medicale, investigaţiilor instrumentale şi de laborator, tehnologiilor digitale pentru rezolvarea sarcinilor specifice conduitei chirurgicale a pacienţilor cu diverse boli chirurgicale.

CP5. Planificarea, coordonarea şi efectuarea activităţilor de promovare a sănătăţii şi a măsurilor profilactice pentru îmbunătăţirea sănătăţii la nivel individual şi comunitar.

CP6. Demonstrarea şi aplicarea cunoştinţelor acumulate în evaluarea clinică şi paraclinică a pacientului. Selectarea şi argumentarea tehnicilor de comunicare, colectarea datelor şi pregătirea pacientului către intervenţie chirurgicală. Promovarea principiilor de toleranţă şi compasiune faţă de pacienţi.

✓ **Competenţe transversale (CT)**

CT1. Aplicarea standardelor profesionale de evaluare, acţionarea conform eticii profesionale, precum şi prevederilor legislaţiei în vigoare. Promovarea raţionamentului logic, a aplicabilităţii practice, a evaluării şi autoevaluării în luarea deciziilor.

CT2. Realizarea activităţilor şi exercitarea rolurilor specifice muncii în echipă în diverse instituţii medicale. Promovarea spiritului de iniţiativă, dialogului, cooperării, atitudinii pozitive şi respectului faţă de ceilalţi, a empatiei, altruismului şi îmbunătăţirea continuă a propriei activităţi.

CT3. Evaluarea sistematică a competenţelor, rolului şi aşteptărilor personale, aplicarea autoevaluărilor asupra proceselor învăţate, deprinderelor însuşite şi necesităţilor de profesionalizare, utilizarea eficientă a abilităţilor lingvistice, a cunoştinţelor în tehnologiile informaţionale, a competenţelor în cercetare şi comunicare, în scopul prestării serviciilor de calitate şi al adaptării la dinamica cerinţelor politicilor de sănătate şi pentru dezvoltarea personală şi profesională.

✓ **Finalităţi de studiu**

La finalizarea studierii unităţii de curs studentul va fi capabil:

1. Să poată stabili diagnosticul clinic, instrumental şi de laborator a bolilor chirurgicale incluse în programul de studii.
2. Să cunoască conduita chirurgicală în patologiile acute şi cronice incluse în programul de studii.
3. Să cunoască componentele unui act chirurgical.
4. Să cunoască calităţile şi comportamentul optimal pentru profesarea cu succes a medicinii.
5. Să poată identifica principalele tipuri de greşeli mai frecvent întâlnite în cursul instituirii şi desfăşurării relaţiei medic şi pacient (RIP – Dr. - Pt).
6. Sa formuleze decizii optimale în acordarea ajutorului pacienţilor chirurgicali în situaţii critice.
7. Să aplice metodele chirurgicale în activitatea profesională şi în viaţa cotidiană.

VIII.LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu sursele informaţionale	Lucrul sistematic în biblioteca şi mediatecă. Explorarea surselor electronice actuale referitor la tema pusa în discuţie.	1. Capacitatea de a extrage esenţialul, abilităţi interpretative, volumul muncii. 2. Calitatea sistematizării materialului informaţional obţinut prin activitate proprie.	Pe parcursul semestrului
2.	Referat	Analiza surselor relevante la tema referatului. Analiza, sistematizarea şi sinteza informaţiei la tema propusă. Alcătuirea referatului în conformitate cu cerinţele în vigoare şi prezentarea lui la catedră.	1. Calitatea sistematizării şi analizei materialului informaţional obţinut prin activitate proprie. 2. Concordanţa informaţiei cu tema propusă.	Pe parcursul semestrului
3.	Analiza studiului de caz	Alegerea şi descrierea studiului de caz Analiza cauzelor, problemelor apărute în studiul de caz. Prognosticul cazului cercetat. Deducerea rezultatului scontat al cazului.	1. Analiza, sinteza, generalizarea datelor obţinute prin investigare proprie. 2. Formarea unui algoritm de cunoaştere în baza concluziilor obţinute.	Pe parcursul semestrului

IX. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂŢARE-EVALUARE

✓ ***Metode de predare şi învăţare utilizate***

Expunerea, prelegerea interactivă, conversaţia euristică, problematizarea, brainstorming, lucrul în grup, studiul individual, lucrul cu manualul şi textul ştiinţific, dezbaterea, rezolvarea situaţiilor de problemă, joc de rol, simularea, ascultarea interactivă.

✓ ***Metode de evaluare*** *(inclusiv cu indicarea modalităţii de calcul a notei finale)*

Curentă: *verificare pe parcurs, probleme de situaţie clinică, fişa de observaţie clinică, test-control curent.*

Finală: *examen*

În anul III de studiu, semestrul 6, studenţii studiază disciplina Boli chirurgicale timp de 17 săptămîni. La fiecare lucrare practică studentul răspunde oral sau rezolvă un test la tema respectivă. La sfirşitul semestrului cunostinţele studentului sunt evaluate prin colocvium. Rezultatul colocviumului se marchează în matricolă prin verdictul atestat sau neatestat. Pentru atestare studentul are nevoie de o medie anuală nu mai mică decît 5,1.

În anul IV de studiu, semestrul 7, studenţii facutăţii de stomatologie continuă să studieze Bolile Chirurgicale avînd un modul de 5 zile. La sfirşitul modulului studentul trebuie să prezinte foaia de observaţie clinică pentu care este apreciat. În ultima zi a modului studenţii susţin un compartiment al

examenului - manopere practice. Coeficientul prevăzut pentru examenul manopere practice este de 0,2. Coeficientul prevăzut mediei generale anuale penru anul 3 şi 4 de studii este de 0,3.

Examenul la disciplina Boli Chirurgicale include şi proba test – grilă şi proba orală. Coeficientul pentru examen oral şi testare este de 0,3 şi respectiv 0,2.

Nota finală constă din 4 componente: nota medie anuală (coeficientul 0,3), examen manopere practice (coeficientul 0,2), proba orală (coeficientul 0,3), test grilă (coeficientul 0,2).

Evaluarea cunoştinţelor se apreciază cu note de la 1,0 pînă la 10 fără zecimale, după cum urmează:

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare naţional	Echivalent ECTS
1,00-3,00	**2**	**F**
3,01-4,99	**4**	**FX**
5,00	**5**	**E**
5,01-5,50	**5,5**	
5,51-6,0	**6**	
6,01-6,50	**6,5**	**D**
6,51-7,00	**7**	
7,01-7,50	**7,5**	**C**
7,51-8,00	**8**	
8,01-8,50	**8,5**	**B**
8,51-9,00	**9**	
9,01-9,50	**9,5**	**A**
9,51-10,0	**10**	

Nota medie anuală şi notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare, iar nota finală obţinută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" şi se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susţineri repetate ale examenului nepromovat.

X.BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Cursul de prelegeri al catedrei Chirurgie Nr.5
2. A.Spânu - Chirurgie. - Chişinău. - 2001. (Manual), paginile:15 -180.
3. L. Cistov, M. Cistov, V.Golubcov etc. Afecţiuni chirurgicale. Traducere din limba rusa de V.Sîrbu şi coautorii, anul 1994, (Manual), paginile:7 – 20, 80 – 188, 240- 513.
4. M.Kuzin - Afecţiuni chirurgicale. - Moscova. - 1994 (traducere). (Manual), paginile: 25- 285.

B. Suplimentară

1. N. Angelescu. Tratat de patologie chirurgicală, 2001(formă electronică).